

VVIŠAVE

*s Petrom Jurijem
Frassatijem*

Ruben de Lorenzo

RUBEN DE LORENZO

V VIŠAVE
S PETROM JURIJEM
FRASSATIJEM

*Oče, nakloni nam svojo milost,
da se bomo lahko vsak dan vzpenjali
po naporni, a očarljivi poti blagrov
– skupaj s svetim Petrom Jurijem,
našim »gorskim vodnikom« –
proti vrhovom vere in upanja
ter tam uživali v razgledu
na tvoje ljubeznivo Obličje.*

Amen.

Spremna beseda

Med branjem življenjepisa pravkar razglašenega svetnika Petra Jurija Frassatija (1901–1925) nam takoj postane jasno, da so v njegovem kratkem, a izredno bogatem življenju nadvse pomembno vlogo imele gore. Že od otroštva dalje so bile zanj več kot le priložnost za telesno dejavnost ali oddih. Z leti se je razvil v prekaljenega plezalca, ki je v gorah videl tudi duhovne razsežnosti in simbol notranjega vzpenjanja.

Frassatijevo osebnost je oblikovalo več krajev – njegovo rodno mesto Torino, podeželje in hribi Pollone v regiji Biella –, a nobeden tako kakor gore. Zanj niso bile le kulisa, ampak del njegovega notranjega sveta, kraj miru, svobode in duhovnega premišljevanja. Koliko so mu pomenile, je razvidno tudi z razglednice, ki jo je 4. marca 1924 poslal s prelaza Piccolo San Bernardo prijatelju Antoniu Severiju: *Prisrčno te pozdravljam iz višav, kjer pogrešam tvojo veselo in prijetno družbo, obenem pa obžalujem, da je napočil čas za vrnitev v tisto neumno mesto.*¹ Čeprav zgornje besede preveva značilna študentska duhovnost, ki ju je povezovala, razkrivajo tudi Frassatijevo razklanost med neomejenostjo gorskih višav in utesnjujočo vsakdanjostjo mestnega življenja.

1 P. G. Frassati, *Lettere (Pisma)*, Effata Editrice, Cantalupa 2019, str. 201.

Njegovo navezanost na gore potrjujejo tudi pričevanja o njem, ki jih je zbrala njegova sestra Luciana in objavila v svojih knjigah. Njegovi znanci poudarjajo, da je Peter Jurij v svojih dejanjih, besedah in tudi tihih trenutkih izžareval globoko vero, radodarnost, požrtvovalnost in pripravljenost za služenje – skratka, dejavno ljubezen do bližnjega. Kot da bi se v gorah njegova sposobnost za izkazovanje velikodušne ljubezni in požrtvovalnega služenja razcvetela v vsej polnosti. Pri Petru Juriju niso nikoli zaznali površnosti ali raztresenosti. Vse – vključno z gorskimi turami – je spremljal osredotočeno, poglobljeno in v luči vere. Gore so bile zanj privilegiran kraj srečevanja z Bogom. Fizični napor, napenjanje mišic, premišljeno dihanje in čuječnost, ki jih alpinizem zahteva, so mu po eni strani predočali njegovo telesno omejenost, po drugi pa prečiščevali in krepili duha ter ga odpirali za Božjo milost. Frassatijevo srce je nenehno hrepenelo po zedinjenju z Gospodom, in prav v gorskem okolju je najbolj čutil njegovo prisotnost.

Dih jemajoči razgledi z gora so v njem vzbujali kontemplativno občudovanje Stvarnika, kar poudarja tudi v pismih prijateljem. V enem izmed njih, z dne 6. avgusta 1923, piše Marcu Beltramu o Stvarnikovi Veličini – z veliko začetnico, kar ni bila njegova slogovna posebnost, marveč izraz strahospoštovanja in bogovdanosti. Kontemplacija Ljubezni, ki jo je dolge ure častil pred Najsvetejšim, je zanj v gorskih višavah postajala skoraj otipljiva.

V naslednjih poglavjih se avtor knjižice, Ruben De Lorenzo, domišljijsko vzpenja na goro skupaj z mladim Frassattijem in v pogovoru posluša in odgovarja na besede, ki jih je Peter Jurij izrekel ali zapisal po pričevanjih iz knjig njegove sestre. Vabim vas, da se jima v duhu pridružimo pri tej gorski avanturi in tako поблиže spoznamo tega »izjemno običajnega« mladeniča. Če se mu bomo pustili nagovoriti – četudi v jeziku nekega drugega časa –, bomo presenečeni spoznali, da je njegovo pričevanje še vedno močno, privlačno in aktualno. Zato ne preseneča, da danes nešteti mladi in tudi odrasli prepoznavajo v njem zgled in spremljevalca na svoji krščanski poti. Iskreno upam, da vas bo naslednja pripoved pritegnila in vam približala duhovnost tega novopečenega svetnika, da si ga boste tudi vi vzeli za »gorskega vodnika« na svoji pogosto strmi in naporni poti k Bogu.

Roberto Falciola,
namestnik postulatorja
v kanonizacijskem postopku

Predgovor

Planinarjenje sem od nekdaj doživiljal kot telesno in duhovno urjenje v vzdržljivosti, samodisciplini, previdnosti in preudarnosti. Človeka usposablja za obvladovanje naporov, silovitih občutkov in nevarnosti, ki nas neizogibno spremljajo med gorskimi vzponi.

Če k temu prištejemo še skrbno načrtovanje poti in razvijanje sposobnosti soočanja z nepredvidenim, dobimo izvrstno »telovadnico«, ki jo imamo Piemontčani tako rekoč na dosegu roke.

Za nas, ki živimo v vznožju Alp, so gorski izleti nekaj samoumevnega. Ob vsakem sončnem vzhodu nas pozdravijo čudoviti severni vrhovi, ki prvi ujamejo sončne žarke in so pogosto oviti v gosto meglo ter več mesecev v letu pokriti s snegom in ledom. Na območju Biellese najdemo med ostrimi in samotnimi vrhovi pešpoti, ki so odlična priprava na zahtevnejše ture. V tem zelenem svetu, skozi katerega žuborijo gorski studenci, med pohodi čutimo diskretno, a globoko Božjo navzočnost. V naših hribih je tudi veliko cerkva in kapelic, ki privabljajo utrujene hribolazce in pohodnike, jim nudijo

zavetje in prostrane razglede. Zato takšni izleti ne krepijo in osvežujejo le telesa, ampak tudi duha.

V Oropi sredi prelepe predalpske doline, od koder vodijo številne gorske poti, stoji veličastna bazilika, ki jo ima vsak Bielčan za svoj drugi dom, z znamenitim kipom črne Matere Božje. Tej se popotniki priporočajo pred vzponi in zahvaljujejo po njih.

Skoraj prebogata izbira pohodnih ciljev ponuja praktično neomejene možnosti za izlete, med katerimi izberemo tistega, ki nam v danem trenutku najbolj ustreza in nas pritegne. Če v njem poleg fizičnega cilja prepoznamo tudi duhovnega – in tako telesnemu vzponu dodamo asketskega –, smo ga praktično že skoraj dosegli.

Ko se z nahrbtnikom podamo na pot, se pred nami odpre prekrasen gorski svet, ki s svojimi čari okrepi naše hrepenenje po večni lepoti ter nas navda s pogumom, vztrajnostjo in drugimi krepostmi, potrebnimi tako za osvojitve fizičnih kot duhovnih vrhov. Ko pot postane strmejša in napornejša – in se začetni zagon poleže –, nas te kreposti še naprej ženejo proti vrhu, ko pa ujamemo pravi ritem, se naš pogled na vse, kar je pred nami, spremeni. V vzponu na goro in počitku na njenem vrhu prepoznamo čisti Božji dar, dih njegove ustvarjalne moči in odsev njegove nežne ljubezni do stvarstva, kot pravi psalmist: »Na visoki in vzvišeni gori si si postavil ležišče« (Iz 57,7). Na tej poti se naše misli često usmerijo v očarljive, a pogosto

zahtevne smeri, te pa prikličejo na dan teološke ali filozofske uvide, ki bi sicer ostali skriti.

Gora je neizprosna učiteljica življenja, ki nas sooča z našimi omejitvami – tako telesnimi kot značajskimi. Zato je planinarjenje prispodoba našega zemeljskega potovanja, ki je polno načrtov in želja, pa tudi ovir, preizkušenj in nepredvidenih zapletov, ki nas spremljajo na njej. Pa vendar v globini srca zahrepenimo po tem, da bi se pogumno soočili z nevarnostmi in nepredvidenimi izzivi, ki nas čakajo na poti ter na njej vztrajali do cilja. Zato izberemo določeno smer in ne kake druge, ker se nam ravno ta zdi idealna za tisti trenutek ali razpoloženje.

V gore se podajamo skupaj z drugimi ali sami. Nekateri imajo najraje tiho samoto narave, kjer lahko slišijo le šumenje dreves, ptičje žvrgolenje in svoje dihanje ali sopenje. Sami lahko bolj nemoteno uživajo v neokrnjenem stvarstvu in so pozornejši na morebitne nevarnosti.

Pa vendar polno zaživimo šele v odnosu z drugimi. Če svoje veselje delimo, se to okrepi in razširi, tako kot žalost, ki jo delimo, postane lažja in znosnejša. Vsaka preprosta šala ali globoka misel dobi večjo težo, če jo delimo z nekom, ki nam je pripravljen prisluhniti – ne glede na to, ali se z nami strinja ali ne. Ni naključje, da so v antični Grčiji veliki filozofi svoje misli razvijali med dolgimi sprehodi v pogovoru in izmenjavi spoznanj z drugimi.

V lahkotnem in sproščenem druženju v gorah se skriva tudi nekaj posebnega. Tiha gorska pokrajina nas spodbuja k tišini ali vsaj preudarnosti in nas odvrča od praznega govorjenja in nepremišljenih dejanj. Tam izrečene besede nas spodbujajo h globljemu razmišljanju. Zato se v gorah spontano rojevajo trajna prijateljstva, mesebojno zaupanje in povezanost.

Seveda je marsikaj odvisno tudi od tega, s kom plezamo. Pogosto si soplezalca ne izberemo sami, ampak nam ga Božja previdnost pripelje nasproti v vznožju gore ali na gorski stezi, da bi skupaj osvojili vrh.

To se je zgodilo meni in se lahko vsakemu od vas.

Najino prvo srečanje

Napočil je težko pričakovani dan, ko sem se po daljšem času ponovno odpravil v gore. Cilj sem skrbno izbral in nahrbtnik natrpal s hrano, vodo in toplimi oblačili za primer nenadne spremembe vremena, čeprav je bila vremenska napoved spodbudna. S seboj sem vzel tudi nepogrešljivo opremo za varno plezanje po skalah. Bil sem odlično razpoložen in miren, zato sem noč pred odhodom spal kot top.

A tisto jutro sem se zbudil z nenavadnim občutkom. Med zajtrkom me je obšla slutnja – ne tesnobna, temveč vznemirljiva –, da se bo tistega dne zgodilo nekaj edinstvenega in pomembnega.

Le kaj bi to lahko bilo?

Z avtom sem se odpeljal proti izhodišču svoje ture. Med vožnjo sem v mislih preplezal steno, vključno z zahtevnimi deli, in obenem občudoval čudovito gorsko pokrajino, ki se je razprostirala pred mojimi očmi. Pred vsakim vzponom sem

imel navado obiskati veličastno baziliko v Oropi, kjer sem se izročil v varstvo črni oropski Materi Božji, po vzponu pa sem se ji prišel zahvalit za srečno vrnitev.

Ko sem prispel do bazilike, sem se preobul v pohodniške čevlje in vstopil v cerkev, kjer je potekala jutranja maša. Ker sem prišel tik pred obhajilom, sem se usedel v zadnjo klop osrednje ladje in se zatopil v tiho molitev. Mojo pozornost je pritegnil mladenič, ki se je po obhajilu usedel na klop zraven moje, pokleknil na gred in se zatopil v molitev. Diskretno sem ga pogledal: njegova atletska postava in rahlo razmršeni lasje so se dobro ujekali z njegovimi iskrivimi očmi. Njegov obraz je izžareval spokojnost, kot da bi bil popolnoma zedinjen z Gospodom. Čeprav sem obžaloval, ker zaradi zamujenega besednega bogoslužja in posvetitve nisem mogel pristopiti k obhajilu, me je tolažil pogled na mladega človeka, ki se je v duhu očitno zaupno pogovarjal z evharističnim Jezusom. Opazil sem tudi, da je bil oblečen za v gore in imel s seboj manjši nahrbtnik. Verjetno se je tudi on odpravljal v gore ali se je z njih pravkar vrnil.

Po maši sem se odpravil po dobro označeni stezi in brez večjih naporov prikorakal do vznožja stene, po kateri sem se nameraval povzpeti. Kot pred vsakim vzponom sem se spomnil reka, ki sem ga nekje slišal ali prebral: *Prvi korak je odvisen od zadnjega, zadnji pa od prvega*. Ni mi povsem jasno, zakaj si ga vedno znova ponovim – najbrž zato, ker me navda z mirom in notranje pripravi na plezanje.

Kazalo

Uvodna beseda (Roberto Falciola)	5
Predgovor	8
Najino prvo srečanje	14
Najino drugo srečanje in zbliževanje	17
Povezana z isto vrvjo	20
Vedno bolj strma, zahtevna in nevarna stena	24
Na polovici poti	29
Zadnji napor	34
Na vrhu	37
Epilog	42
Dodatek – Gora in svoboda	48
Viri	59
Življenjepis	83

Ruben de Lorenzo

V VIŠAVE S PETROM JURIJEM FRASSATIJEM

Naslov izvirnika: In alto con Pier Giorgio

© izvirnika: Effatà Editrice, Via Tre Denti 1, 10060 Cantalupa, Italija, 2022

© za slovensko izdajo: Družina d. o. o., 2025

Prva izdaja

Prevod: Andrej Turk

Jezikovni pregled: Vida Frelj

Korekture: Lejla Križanič Krk

Oblikovanje: Marko Hrovat, D-tisk, Grosuplje

Izdala in založila: Družina d. o. o.

Za založbo: Tone Rode

Tiskano po naročilu, D-tisk, Grosuplje

Ljubljana 2025

ZALOŽBA
DRUŽINA

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.131.1-312.6

DE Lorenzo, Ruben

V višave s Petrom Jurijem Frassatijem / Ruben de Lorenzo ;
[prevod Andrej Turk]. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2025

Prevod dela: In alto con Pier Giorgio

ISBN 978-961-04-1210-6

COBISS.SI-ID 244879875

Peter Jurij Frassati (it. Pier Giorgio, 1901–1925) je bil 7. septembra 2025 razglašen za svetnika in je eden najbolj priljubljenih pričevalcev vere med mladimi. Italijanski študent iz Torina, dominikanski tretjerednik, član Katoliške akcije in Vincencijeve konference je izžareval gorečo ljubezen in globoko vero. Celo stoletje mineva od njegove smrti, ki jo je povzročila okužba z otroško paralizo med obiskom bolnika, a mladi v njem še vedno najdejo navdih za življenje v polnosti.

Kot strasten hribolazec je tudi zavetnik športnikov, njegovo življenje pa simbolizira stavek: »Verso l'alto« (*Proti višavam*).

Kakšen bi bil občutek biti z njim in se drug ob drugem odpraviti na pohodniško turo? Na podlagi zgodovinskih virov je takšno zgodbo spisal sodobni italijanski ljubitelj gora, pisatelj in duhovni učitelj.

»Gore nas prekalijo in pripravijo na neizogibne boje, ki nas čakajo. To pa od nas zahteva troje: vztrajno in zaupno molitev, da nam bo Bog naklonil svojo milost, brez katere so vsa naša prizadevanja zaman; red in disciplino, da se bomo lahko v pravem trenutku dejavno odzvali; in odpoved svojim strastem ter samemu sebi. Brez teh hreposti ne moremo doseči cilja.« (sv. Peter Jurij)

ZALOŽBA
DRUŽINA

9 789610 412106

11,90 EUR